

LAKIALOITE 105/2007 vp

Laki työsopimuslain 4 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa esitetään työsopimuslain (55/2001) 4 luvun 6 §:ää muutettavaksi niin, että työntekijällä on oikeus saada työstään tilapäistä hoitovapaata enintään neljä päivää äkillisesti sairastu-

neen vammaisen lapsen ja enintään kaksi päivää samassa taloudessa vakituisesti asuvan äkillisesti sairastuneen vanhuksen tai vammaisen hoitamiseksi tai hoidon järjestämiseksi.

PERUSTELUT

Työntekijällä on työsopimuslain (55/2001) mukaan oikeus saada työstään tilapäistä hoitovapaata äkillisesti sairastuneen alle 10-vuotiaan lapsensa hoitamiseksi tai hoidon järjestämiseksi. Hoitovapaata voi saada enintään neljä päivää kerrallaan. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta toteaa mietinnössään TyVM 4/2006 vp, että työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisessa on usein ongelmia myös tilanteissa, joissa äkillisesti sairastunut on yli 10-vuotias vammainen tai pitkäaikaissairas lapsi. Valiokunta piti tärkeänä, että hallitus selvittää mahdollisuudet laajentaa työsopimuslain mukainen oikeus tilapäiseen hoitovapaaseen kattamaan myös äkillisesti sairastuneiden yli 10-vuotiaiden vammaisten ja pitkäaikaissairaiden lasten hoito. Osittaisen hoitovapaan osalta on lainsäädännössä tunnustettu vammaisen tai pitkäaikaissairaana lapsen vaatima erityishuolenpito.

Valtion ja kunnan työntekijöillä on työehtosopimuksen mukaan oikeus saada tilapäistä hoito-

vapaata vammaisen tai pitkäaikaissairaana 10 vuotta täyttäneen lapsensa hoitamiseksi tai hoidon järjestämiseksi. Työsopimuslain oikeus tilapäiseen hoitovapaaseen olisi tarpeellista laajentaa koskemaan kaikkia työntekijöitä, joilla on alle 18-vuotias vammainen lapsi, joka ei selviydy sairastuessaan yksin kotona. Lapsi voi vammansa tai perussairautensa vuoksi tarvita esimerkiksi vatsataudin tai influenssan aikana erityistä lääkitystä ja tarkkailua, eikä häntä voi jättää yksin kotiin, vaikka hän olisi jo täyttänyt 10 vuotta. Sairastuneelle vammaiselle lapselle on vaikea järjestää asiantunteva hoitaja tai hoitopaikka.

Vammaisella lapsella tarkoitetaan tässä alle 18-vuotiasta, jonka hoidon tarve on verrattavissa alle 10-vuotiaaseen lapseen ja joka sairastuessaan äkillisesti on vamman vuoksi kykenemätön huolehtimaan itsestään. Valtion ja kunnan työehtosopimuksen mukaan vammaisina pidetään lapsia, joilla on vaikeita sairauksia tai vammoja,

joita ovat leukemiat tai muut pahanlaatuiset kasvaimet, vaikeat sydänviat, tapaturmat ja palovammat, vaikeasti tasapainotettava diabetes tai diabeteksen hoidon aloitusvaihe, vaikeat mielenterveyden häiriöt, vaikea kehitysvammaisuus, vaikea keuhkoastma ja vaikea nivelreuma sekä muut edellä mainittuihin sairauksiin vaikeusasteiltaan verrattavat sairaudet, vammat ja sairaudentilat.

Vanhuksen ja vammaisen äkillinen sairastuminen

Nykyisen työsopimuslain puitteissa ei ole mahdollista jäädä pois töistä hoitamaan samassa taloudessa pysyvästi asuvaa äkillisesti sairastunutta vanhusta tai täysi-ikäistä vammaista tai järjestämään hänelle hoitoa. Vanhus tai aikuinen vammaisen henkilö, joka ei normaalioloissa tarvitse kokopäiväistä hoitoa, saattaa äkillisen sairastumisen vuoksi tarvita hoitajaa muutamia

päiviä. Tilapäisen hoidon nopea järjestäminen on usein ongelmallista. Monet päivätoimintakeskukset eivät ota esimerkiksi flunssaista vanhusta tai vammaista sisään tarttumisvaaran vuoksi. Sairaalahoito on tällaisissa tapauksissa perusteetonta ja yhteiskunnan kannalta kallista.

Nykyinen tilanne madaltaa kynnystä sijoittaa vanhus tai vammaisen kokopäiväiseen laitoshoittoon, vaikka tähän ei olisi todellista tarvetta. Tilapäisen hoitovapaan laajentaminen näihin tilanteisiin tukisi kotona asumista. Oikeus tilapäiseen hoitovapaaseen olisi syytä rajoittaa koskemaan vain niitä vanhuksia ja vammaisia, jotka eivät normaaliolosuhteissa tarvitse ympärivuorokautista hoitoa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

työsopimuslain 4 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä tammikuuta 2001 annetun työsopimuslain (55/2001) 4 luvun 6 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 533/2006, ja
lisätään 4 luvun 6 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 533/2006, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

4 luku

Perhevapaat

6 §

Tilapäinen hoitovapaa

Työntekijän lapsen tai muun hänen taloudestaan vakituisesti asuvan lapsen, joka ei ole täytännyt 10 vuotta, tai vammaisen lapsen sairastuessa äkillisesti työntekijällä on oikeus saada lapsen hoidon järjestämiseksi tai tämän hoitamiseksi tilapäistä hoitovapaata enintään neljä työpäivää kerrallaan. Sama oikeus on myös lapsen van-

hemmalla, joka ei asu tämän kanssa samassa taloudessa. Tilapäiseen hoitovapaaseen oikeutetut saavat olla tilapäisellä hoitovapaalla saman kalenterijakson aikana, mutta eivät yhtäaikaisesti.

Työntekijän taloudessa vakituisesti asuvan vanhuksen tai vammaisen sairastuessa äkillisesti on työntekijällä oikeus saada vanhuksen tai vammaisen hoidon järjestämiseksi tai tämän hoitamiseksi tilapäistä hoitovapaata enintään kaksi työpäivää kerrallaan. Työntekijällä on oikeus hoitaa tilapäisesti vanhusta tai vammaista, joka ei tarvitse normaaliolosuhteissa ympärivuorokautista hoitoa. Tilapäistä hoitovapaata saa sa-

manaikaisesti pitää vain yksi samassa taloudes-
sa asuva työntekijä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuu-
ta 2008.

Helsingissä 19 päivänä lokakuuta 2007

Päivi Räsänen /kd
Sari Palm /kd